

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/48/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318201499
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8318201499.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore žalobcu A. U., nar. XX. XX. XXXX, L. P. O. XXX, Z. P. O., zast. JUDr. Igor Šafranko, advokát, Sov. Hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, Majerníkova 3/A, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 96 eur od 17.08.2018 do zaplatenia sumy 96 eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 28.05.2009 uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru pod bodom 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere a spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

II. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 96 eur od 17.08.2018 do zaplatenia sumy 96 eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.03.2010 uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru pod bodom 12 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere a spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

III. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 111 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 111 eur od 17.08.2018 do zaplatenia sumy 111 eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.11.2009 uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru pod bodom 12 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere a spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

IV. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 111 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 111 eur od 17.08.2018 do zaplatenia sumy 111 eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.05.2010 uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru pod bodom 12 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3

zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere a spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

Žalobkyni vo vzťahu k žalovanému priznáva súd nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala dňa 27. 3. 2018 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadala uložiť žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 96 eur s úrokom z omeškania a určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky v zmluve o úvere č. XXXXXXXX z 28. 5. 2009 v tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere a spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 5Csp/48/2018.

Dňa 27. 3. 2018 žalobkyňa doručila súdu žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 96 eur s úrokom z omeškania a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 5. 3. 2010 v tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere a spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalovaným vo veci bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. a vec bola zapísaná pod sp. zn. 6Csp/16/2018.

Dňa 27. 3. 2018 žalobkyňa doručila súdu žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 111 eur s úrokom z omeškania a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 5. 11. 2009 v tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere a spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalovaným vo veci bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. a vec bola zapísaná pod sp. zn. 10Csp/36/2018.

Dňa 4. 4. 2018 žalobkyňa doručila súdu žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 111 eur s úrokom z omeškania a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 31. 5. 2010 v tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere a spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalovaným vo veci bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. a vec bola zapísaná pod sp. zn. 10Csp/38/2018.

2. Z obsahu žalôb vyplýva, že žalobkyňa vyššie uvedené zmluvy o úvere považuje za spotrebiteľské zmluvy a vzťahuje sa na nich Zák. č. 258/2001 Z.z.. Pri uzatváraní Zmlúv bola použitá nekalá obchodná praktika, ktorej cieľom bolo vylúčiť použitie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Obchodný zástupca pri vyplňaní vopred pripraveného formulára za žalobkyňu zaškrtol políčku, podľa ktorého jej úver poskytol na účel výkonu zamestnania. Žalobkyňa však finančné prostriedky reálne použila na bežné potreby a nie na výkon zamestnania. Žalobkyňa má za to, že žalovaný sústavne porušuje spotrebiteľské práva tým, že odopiera svojim zákazníkom domáhať sa vyrovnania vzniknutej nerovnosti v právach a povinnostiach voči profesionálnej nebankovej spoločnosti. Na realizáciu nekalej obchodnej praktiky zo strany účastníka konania reagovala ja rozhodovacia prax súdov, ktorá vyhodnotila takéto inštruovanie účastníka konania ako protiprávne (uznesenie Krajského súdu v Prešove z 26. 5. 2011 sp. zn. 6Co/84/2011).

Ďalej uviedla, že poplatky, na zaplatenie ktorých sa žalobkyňa v jednotlivých zmluvách zaviazala, t.j. vo výške 4x 96 eur, sú 2/3 tvorené nákladmi na vypracovanie uzatvorenia zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tou spojenou. Žalovaný jej reálne neposkytol plnenie za takýto poplatok. Poplatok nebol individuálne dojednaný a svojou výškou, na jednej strane a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto v zmysle § 53 ods. 1 OZ predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú spotrebiteľovi vopred známe. Výška poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť na úrok a navyše nie je ničím odôvodnené, prečo poplatok závisí od výšky úveru. Poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 v spojení s rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 5Co/219/20123, ktorým rozhodol, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve, v tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3, zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, spolu s administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne

rozhodol KS v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/321/2012, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/2/2015, sp. zn. 4Co/52/2015, 17Co/550/2015.

V ďalšom žalobkyňa poukázala, že Zák. č. 258/2001 Z.z., ktorý sa vzťahuje na dané zmluvy, v ustanovení §4 ods. 2 upravuje náležitosti, ktoré musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere. Uvedené zmluvy však neobsahujú náležitosti, uvedené v ustanovení §4 ods. 2 písm. d), g), h), i), j) a k) citovaného zákona a preto v zmysle ustanovenia §4 ods. 3 sa považujú za bezúročné a bez poplatkov. Žalobkyňa uhradila žalovanému viac ako reálne čerpala a preto na jeho strane tak v zmysle §451 OZ došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne vo výške rozdielu medzi jej platbami a výškou poskytnutého úveru. Preto pri jednotlivých zmluvách si žalobkyňa uplatnila vydanie bezdôvodného obohatenia, spočívajúce vo výške rozdielu medzi jej platbami a čerpanou výškou úveru, t.j. 96 eur v konaní pod sp. zn. 5Csp/48/2018, 96 eur v konaní pod sp. zn. 6Csp/16/2018, ďalej 111 eur v konaní pod sp. zn. 10Csp/36/2018 a 111 eur v konaní pod sp. zn. 10Csp/38/2018.

3. Uznesením zo dňa 19. 6. 2018 č.k. 5Csp/48/2018-25 súd rozhodol, že spája veci, vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 5Csp/48/2018, 6Csp/16/2018, 10Csp/36/2018 a 10Csp/38/2018 na spoločné konanie s tým, že konanie sa bude viesť pod sp. zn. 5Csp/48/2018.

4. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

5. Súd sa oboznámil so žalobami a jej prílohami, zmluvami o úvere, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, potvrdeniami k úverovej zmluve z klientskej zóny, výpisom z obchodného registra žalovaného, písomnými vyjadrením žalovaného, výpoveďou právneho zástupcu žalobcu a zistil nasledujúci skutkový stav.

6. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzatvorili dňa 28. 5. 2009 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 350 eur. Žalobkyňa sa zaviazala celkovo vrátiť sumu 446 eur v 2 splátkach po 223 eur, t.j. vrátane poplatku vo výške 96 eur. V zmluve nie je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby, RPMN, priemerná výška RPMN, konečná splatnosť úveru. Dlžník vyhlásil, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon zamestnania.

Podľa bodu 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené v na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Podľa bodu 20. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.

Z predložených Potvrdenia z Klientskej zóny vyplýva, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 350 eur. Žalobkyňa v danom úverovom vzťahu už splatila 446 eur.

7. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzatvorili dňa 5. 3. 2010 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 350 eur. Žalobkyňa sa zaviazala celkovo vrátiť sumu 446 eur v 2 splátkach po 223 eur, t.j. vrátane poplatku vo výške 96 eur, počnúc dňom 13. 4. 2010. V zmluve nie je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby, RPMN, priemerná výška RPMN, konečná splatnosť úveru. Dlžník vyhlásil, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon zamestnania.

Podľa bodu 12. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené v na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Podľa bodu 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.

Z predložených Potvrdenia z Klientskej zóny vyplýva, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 350 eur. Žalobkyňa v danom úverovom vzťahu už splatila 446 eur.

8. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzatvorili dňa 5. 11. 2009 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 350 eur. Žalobkyňa sa zaviazala celkovo vrátiť sumu 446 eur v 2 splátkach po 223 eur, t.j. vrátane poplatku vo výške 96 eur, počnúc dňom 5. 1. 2010. V zmluve nie je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby, RPMN, priemerná výška RPMN, konečná splatnosť úveru. Dlžník vyhlásil, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon zamestnania.

Podľa bodu 12. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené v na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Podľa bodu 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.

Z predložených Potvrdenia z Klientskej zóny vyplýva, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 350 eur. Žalobkyňa v danom úverovom vzťahu už splatila 461 eur.

9. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzatvorili dňa 31. 5. 2010 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 350 eur. Žalobkyňa sa zaviazala celkovo vrátiť sumu 446 eur v 2 splátkach po 223 eur, t.j. vrátane poplatku vo výške 96 eur, počnúc dňom 9. 7. 2010. V zmluve nie je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby, RPMN, priemerná výška RPMN, konečná splatnosť úveru. Dlžník vyhlásil, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon zamestnania.

Podľa bodu 12. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené v na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Podľa bodu 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom.

Z predložených Potvrdenia z Klientskej zóny vyplýva, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 350 eur. Žalobkyňa v danom úverovom vzťahu už splatila 461 eur.

10. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 24. 8. 2018 žiadal žalobu zamietnuť.

Napadol procesnú neprípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Poukázal na ustanovenie §137 písm. d) C.s.p., v zmysle ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Žalobca nepreukázal z akého osobitného predpisu vyplýva domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Žalovaný zároveň uvádza, že zo žiadneho osobitného predpisu domáhať sa takéhoto určenia nevyplýva. Vyššie uvedené ustanovenie §137 C.s.p. pripúšťa určovacie žaloby len vo vzťahu k právam (už nie právnym vzťahom ako §80 písm. c) O.s.p.) a vo vzťahu k právnym skutočnostiam len v prípade, ak to predpokladá osobitný predpis (napr. dobrovoľná dražba, uznesenie valného zhromaždenia kapitálovej spoločnosti, skončenie pracovného pomeru). Žaloba, ktorou sa domáha žalobca určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je formulovaná ako žaloba na určenie, či tu právo je alebo nie je, ale je formulovaná ako žaloba

na určenie právnej skutočnosti (neprijateľnosti), ktorej prípustnosť je založená osobitným predpisom. V tomto prípade však zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva výslovná možnosť takúto žalobu podať.

Z obsahu tohto vyjadrenia ďalej vyplýva, že žalobkyňa pri jednotlivých sporných zmluvách uhradila svoj záväzok dňa 28. 5. 2010, dňa 17. 8. 2009, dňa 7. 9. 2010 a dňa 3. 3. 2010. V prípade určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky nezakladal by takýto rozsudok žiadne nové práva alebo povinnosti, nebol by ani vykonateľným ani aplikovateľným. Okrem toho žalobcov nárok je v celom rozsahu premlčaný v 2ročnej subjektívnej ako aj 3ročnej objektívnej lehote. V prípade ak by súd určil neprijateľnú zmluvnú podmienku, nevyriešilo by to s konečnou platnosťou stav právnej neistoty medzi stranami sporu. Definitívne vyriešiť danú otázku, či bolo plnené na existujúci alebo neexistujúci záväzok, možno len v konaní o návrhu na plnenie. Rozhodnutie o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky (ak by to bolo vôbec možné) v tomto konaní, by nevytvorilo pevný právny základ pre vzťah strán a bolo by iba predpokladom ďalšej žaloby na prípadné vydanie bezdôvodného obohatenia, respektíve v prípade platnosti zmluvy na plnenie zo zmluvy, jednou zo sporových strán. Až rozsudok na plnenie vyrieši s konečnou platnosťou sporné práva a povinnosti medzi účastníkmi konania, pričom taký rozsudok je aplikovateľný a vykonateľným titulom. Vzhľadom na to, že zmluva je uhradená a záväzok žalobcu zanikol splnením, nezakladalo by takéto rozhodnutie o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky medzi účastníkmi konania žiadne práva ani povinnosti, resp. žiadny stav by sa nezmenil. Ak súd určí vydanie bezdôvodného obohatenia, nemá význam žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ak zmluvný vzťah už zanikol, pričom jediným výrokom žaloby na plnenie, by sa subsumovali všetky sporné práva pod jedinú žalobu. Žalovaný nevidí význam určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, keď vzájomný vzťah medzi stranami sporu zanikol splnením.

Ďalej žalovaný vzniesol námietku premlčania. Poukázal na to, že pri jednotlivých zmluvách žalobkyňa splnila svoj dlh dňa 17. 8. 2009, dňa 28. 5. 2010, dňa 3. 3. 2010 a dňa 7. 9. 2010. Žalobkyňa podala na súd žaloby dňa 28. 3. 2018, resp. v jednom prípade 5. 4. 2018, teda po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty. Žalovaný má za to, že pri jednotlivých zmluvách žalobkyňa začala plynúť subjektívna premlčacia lehota nasledujúci deň po úhrade istiny, pretože uhradením istiny žalobkyňa mala vedomosť o bezdôvodnom obohatení, nakoľko žalovanému uhrádzala sumy nad rámec istiny, ktorým sa hradili úroky a poplatky. Podľa názoru žalovaného, vedomosť o obsahu práva je ovládaná zásadou neznalosť práva neospravedlňuje. Vedomosť o tom, že zmluva neobsahuje požadované údaje, je potrebné na strane žalobcu viazať k okamihu podpisu zmluvy. Podpis predstavuje prejav súhlasu s písomným právnym úkonom. Ako prejav súhlasu logicky zahŕňa aj prejav znalostí obsahu. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To kedy oprávnený, získal informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydanie bezdôvodného obohatenia (napr. o tom, ako môže právne kvalifikovať jeho nárok), nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (záver z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 67/2011). To kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako jeho nárok vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. To znamená, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Rozhodujúcim je zákon č. 129/2010 Z. z., ktorý priamo ustanovuje kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Bolo by neprimeranou ochranou práva spotrebiteľa a porušením základnej zásady CSP ktorou je rovnosť strán, pokiaľ by bol začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby posunutý dna deň, kedy sa od svojho právneho zástupcu dozvedel, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Na základe uvedeného žalovaný považuje za nesporné, že sa žalobca dozvedel o bezdôvodnom obohatení dňom uhradenia sumy nad rámec istiny, podľa nevyvrátiteľnej právnej domnienky uvedenej v § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. Zbierke zákonov SR. A teda nárok žalobcu je premlčaný v subjektívnej premlčacej dobe v celom rozsahu.

11. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní trval na podanej žalobe v celom rozsahu. Žiadal, aby súd rozhodol v zmysle podaných žalôb vzhľadom na ustálenú judikatúru a aplikačnú prax. Vyjadrenie

žalovaného považuje za účelové, pričom je evidentná snaha žalovaného vyhnúť sa povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie.

12. Podľa ustanovenia §137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa §261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa §262 ods. 1 Obchodného zákonníka, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

Podľa §497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa §1 ods. 1 Zák. č. 258/2001 Z. z., účinného v čase uzatvorenia zmlúv o úvere, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa §2 písm. a) a b) Zák. č. 258/2001 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa §3 ods. 1,2 Zák. č. 258/2001 Z. z., Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa §4 ods. 1 Zák. č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa §4 ods. 2 Zák. č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa §4 ods. 3 Zák. č. 258/2001 Z. z., pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa §4 ods. 4 Zák. č. 258/2001 Z. z., Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

15. Podľa §3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa §8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznámi obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmý z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

16. Podľa §52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom bdomí, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné

dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného od 1. 1. 2008 do 28. 2. 2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného od 1. 3. 2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa §53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmlúv o úvere, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa §451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa §456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa §458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa §517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Týmto predpisom je v danom prípade nariadenie vlády SR č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa §3 ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd mal tak za preukázané, že medzi stranami sporu konania boli uzavreté 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľské zmluvy. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

18. Na postavení žalobkyne ako spotrebiteľa v danom úverovom vzťahu nič nemení ani to, že v zmluve o úvere bola zaškrtnutá kolónka, že žalovaný úver poskytuje žalobkyni na účel zamestnania. Pri posudzovaní, či medzi stranami sporu išlo o spotrebiteľský vzťah, vzhľadom na to, že v zmluve o úvere bolo uvedené, že úver bol poskytnutý na účel zamestnania, súd vychádzal z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 8. 12. 2010, č.k.: 3CoE 78/2010, v ktorom (okrem iného) bolo konštatované, že: „Výkladom úpravy v Občianskom zákonníku citovanej vyššie je potrebné dospieť k záveru, že tzn. nespotebiteľom je len tá osoba, ktorá do postavenia odberateľa (konzumenta tovaru či služieb) vstupuje konaním v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (rozumej v rámci vlastnej zárobkovej činnosti slúžiacej rovnako ako u dodávateľa dosiahnutiu zisku a nielen uspokojovaniu osobných potrieb odberateľa či príslušníkov jeho domácnosti). Ak takto ustanoveným rámcom a nevybočením z neho sú zásadne len medze ustanovenia živnostenským alebo iným jemu na roveň postaveným oprávnením (opačný názor by okrem tolerovania neoprávnenosti podnikania viedol i k zotretiu hranice určenej na rozlišovanie medzi spotrebiteľskými a inými zmluvami, resp. vzťahmi), nemôžu byť pochybnosti o tom, že dopad ochrany podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách musí byť oproti ZoSÚ širší. V prípade definícií v Občianskom zákonníku odpadá celkom význam diskusie o tom, či prípadné plnenie zo zmluvy bolo poskytnuté na výkon zamestnania. U činností vykonávaných ako zamestnanie (s príjmami so závislej činnosti - vypomáhajúci tu terminológiou finančného práva) je totiž pojmovovo vylúčený, aby tieto mohli byť obchodnými či inými obdobnými podnikateľskými činnosťami s tak vymedzeným predmetom, ako to má na mysli úprava majúca sa tu použiť, a to sa sprostredkovane vzťahuje aj na osoby vykonávajúce takéto činnosti (zamestnanec pri výkone zamestnania z podstaty veci nemôže byť obchodníkom alebo podnikateľom). Pri záujme na systematickom výklade noriem tzn. spotrebiteľského práva podobne a jasne možno zdefinovať i vzťah pojmov podnikanie (§ 3 ods. 2 ZoSÚ) a obchodná alebo iná podnikateľská činnosť (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka), a to tak, že je medzi nimi fakticky znamienko rovnosti, čo zároveň znamená, že v tomto prípade ide aj o faktické prekrytie oboch definícií. Veriteľa úveru nemožno zbaviť povinnosti urobiť zadosť aj ustanoveniam zákona o spotrebiteľskom úvere o tom, že v zmluve o úvere neuvedie účel, za ktorý sa úver poskytuje a že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku (majúca za následok potrebu kvalifikácie úveru za tzv. iný, a teda nespotebiteľský úver majúci sa takto riadiť výlučne úpravou v zmluve a Obchodným zákonníku), teda veriteľa. Potom niet rozumného dôvodu, pre ktorý by sa takéto závery nemali primerane uplatniť aj u zmlúv nespadaajúcich pod úpravu spotrebiteľských úverov, avšak definovateľných ako spotrebiteľské a potreby rešpektovania takýmito zmluvami noriem tzn. spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle. Pretože však takéto právo, najmä úprava spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku, pracuje s čiastočne odlišnou terminológiou, skoršie závery je zrejme žiaduce doplniť (a to i s prihliadnutím k možnému výskytu zaistenia skutočného účelu uzavretia zmlúv, ich subjektov či pohnútok takých subjektov inými nasvedčujúcimi nespotebiteľskému charakteru vzťahu) tak, že i v prípade pochybností o tom, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ a že existujúce pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie,

čo znamená, že aj nespotrebitel'ských charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti.“

Zároveň súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. 5. 2011 sp. zn. 6Co/84/2011, v zmysle ktorého „Konanie, ktorým sa presvedča, navádza alebo inak pôsobí na spotrebiteľov, s cieľom dosiahnuť, aby sa ako účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolanie alebo podnikanie, teda aby sa vyznačoval ako účel úveru, účel, ktorý nie je pravdivý, je v rozpore so smernicou č. 2005/2009 ES z 11.5. 2005 o nekalých obchodných praktikách voči spotrebiteľovi na vnútornom trhu, pretože takéto konanie možno zaradiť pod nekalú praktiku a zároveň môže napĺňať atribúty agresívnej obchodnej praktiky, čo znamená, že ak sa podstatne zhoršuje sloboda výberu alebo správanie priemerného spotrebiteľa, každá nekalá praktika sa považuje za neprijateľnú voči spotrebiteľov.“

Aj keď v úverovej zmluve je zaškrtnuté, že dlžník vyhlasuje, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon povolania, súd mal za to, že žalobkyňa v danej veci úver čerpala pre svoje osobné potreby. Súd dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal, že úver bol žalobkyni poskytnutý na účel zamestnania, keďže zmluva o úvere obsahuje len všeobecný údaj o uzavretí tejto zmluvy na účel zamestnania, ktorý však neposkytuje odpoveď na otázku, aké bolo zamestnanie žalobkyne a aký konkrétny súvis s takýmto zamestnaním či predmetom činnosti uzavretie zmluvy má. Naopak, z vyjadrenia žalobkyne bolo preukázané, že tento úver nečerpala na vyznačený účel zamestnania a aj to, že uvedený účel čerpania úveru zaškrtol v zmluve obchodný zástupca žalovanej, nie žalobkyňa. Uvedené konanie žalovaného prostredníctvom jej obchodných zástupcov, je obchádzaním zákona a nekalou obchodnou praktikou za účelom neposkytnúť dlžníkom ako spotrebiteľom primeranú ochranu podľa príslušných právnych predpisov. Súd teda ustálil, že žalobkyňa v zmluvných vzťahoch, uzatvorených so žalovaným na základe zmlúv o úvere, bola v postavení spotrebiteľa v zmysle definície spotrebiteľa a žalovaný bol v pozícii dodávateľa. Súd preto túto zmluvu o úvere vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu, kde žalobkyňa je v pozícii spotrebiteľa a teda jej prináleží ochrana patriaca spotrebiteľovi v zmysle príslušných zákonných ustanovení.

19. Zmluvy uzavreté medzi žalobkyňou a žalovaným sú nepochybne spotrebiteľskými zmluvami aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

20. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa vo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

21. Medzi stranami sporu bola v zmysle VPPÚ uzatvorená aj dohoda o rozhodnom práve v zmysle §262 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Aj napriek tomu, že medzi stranami sporu boli uzatvorené úverové zmluvy, ktoré sa riadia režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle §52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral právny žalovaný ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalovaným bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného

dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, no je citlivejšia, zohľadňuje aspekt informovanosti spotrebiteľa, explicitne priznáva rovnaké práva aj ručiteľovi, garantuje efektívnejšie uplatnenie práva pri plynutí času pri zlom úmysle veriteľa a pod. Nemožno prehliadnuť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávateľia, ktorí uplatňujú veci na súde. Spory vyvolané spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný.

Do 01.04.2015 v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa a teda ani do uvedeného dňa nebola v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka.

Obdobný právny názor bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co/61/2015 zo dňa 27.05.2015, sp. zn. 23Co/49/2015 zo dňa 21.03.2016, sp. zn. 21Co/193/2014 zo dňa 27.08.2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/141/2015 zo dňa 28.08.2015, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/313/2014 zo dňa 23.09.2015

Zákonom č. 102/2014 Z.z. bolo znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka doplnené o tretiu vedu so znením: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Teda bolo uzákonené, že v prípade spotrebiteľských zmlúv sa aplikujú vždy na daný právny vzťah ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Súd poukazuje, že aplikácia §52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka. „Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a napriek tomu, že vo všeobecných obchodných podmienkach strany sporu si mali dojednať, že v zmysle §262 ods. 1 Obchodného zákonníka, sa právny vzťah riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka, súd je toho názoru, že na daný právny vzťah je potrebné prioritne uplatňovať ustanovenia Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka, jedná sa o výhodnejšiu právnu úpravu vo vzťahu k spotrebiteľovi oproti ustanoveniam Obchodného zákonníka. Dojednanie o voľbe rozhodného práva a to Obchodného zákonníka je neplatné v zmysle §39 Občianskeho zákonníka, táto dohoda o rozhodnom práve bola uzatvorená v rozpore s ust. §52 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, jedná sa o dojednanie ktoré svojím účelom obchádza toto zákonné ustanovenie.

22. Uzatvorené úverové zmluvy sú zmluvami o spotrebiteľskom úvere aj v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. spotrebiteľských úveroch, keďže nie sú vylúčené z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona), keďže súd mal za to, že za obdobie 12mesiacov žalovaný poskytol žalobcovi celkovo 4 úvery, čo taktiež nebolo sporné medzi stranami sporu s tým, že v každej zo zmlúv chýba konečná splatnosť úveru a teda nie je ani naplnené ustanovenie §1 ods. 2 písm. f) Zák. č. 258/2001 Z.z., ktoré by vylučovalo uvedené zmluvy s pôsobnosťou citovaného zákona. Žalovaný je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľský úver a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na osobnú potrebu.

Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, o ročnej úrokovej sadzbe, údaj o výške, počte a termínoch splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, údaj o RPMN a celkových nákladoch spotrebiteľa

spojených so spotrebiteľským úverom, údaj o priemernej hodnote RPMN (§4 ods. 2 písm. d), g), h), i), j), k)). V súlade s ustanovením §4 ods. 3 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

23. V prejednávanej veci zmluvné vzťahy založené žalobkyňou a žalovaným, neobsahujú údaj o termíne konečnej splatnosti úveru (§4 ods. 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch).

Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje.

Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. 11. 2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. 5. 2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.2.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

Pozri aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/315/2012, sp. zn. 16Co/315/2012, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 10Co/129/2012, sp. zn. 17Co/360/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014, sp. zn. 17Co/2/2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/286/2014).

24. Súd vykonaným dokazovaním mal ďalej za preukázané, že v zmluvách o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle §4 ods. 2 písm. i) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok 2 a výška mesačnej splátky 223 eur. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo.

Z uvedeného je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačne, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termín splátok.

Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010).

Súd poukazuje, že obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/118/2015 zo dňa 09.02.2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/70/2015 zo dňa 02.02.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/91/2015 zo dňa 10.02.2016, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/66/2015 zo dňa 01.12.2015, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/430/2015 zo dňa 27.09.2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/403/2016 zo dňa 12.10.2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/397/2016 zo dňa 26.01.2017, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5Csp/28/2016 zo dňa 07.03.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/198/2016 zo dňa 29.11.2016.

Účelom náležitostí ustanovených v §4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu žalobcu. Uvedené nemožno nahraďovať uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Citované ustanovenie má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje. Ide o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

25. Jednou z podmienok podnikania významných pre ochranu spotrebiteľa je aj zákaz klamať spotrebiteľa uvádzaním nepravdivých údajov o skutočných vlastnostiach výrobkov alebo služieb alebo úrovni nákupných podmienok. Zo zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva aj povinnosť dodávateľa služieb informovať spotrebiteľa o výške RPMN. RPMN reprezentuje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi s v súvislosti s poskytovaním úveru. V predložených úverových zmluvách však takýto údaj úplne absentuje a teda nie je naplnená ani dikcia zákona o spotrebiteľských úveroch v zmysle jeho §4 ods. 2 písm. j).

26. Zmluvy neobsahujú ďalšiu podstatnú náležitosť v zmysle §4 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch a to výšku úrokovej sadzby a tiež údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov podľa písm. k) §4 ods. 2 uvedeného zákona.

27. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnuté spotrebiteľské úvery je potrebné podľa §4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročné a bez poplatkov.

28. Žalovanému tak vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré z jeho strany boli žalobkyni reálne poskytnuté a to vo výške $4 \times 350 \text{ eur} = 1400 \text{ eur}$. Nakoľko však žalobkyňa v prospech žalovaného uhradila v týchto právnych vzťahoch celkovo sumu 1814 eur, na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 414 eur, ktoré je vo výroku tohto rozsudku rozpísané podľa jednotlivých zmluvných vzťahov.

29. Žalovaný namietal premlčanie uplatneného nároku žalobcu a to z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby. Súd sa preto v prvom rade s touto námietkou musel vysporiadať.

Podľa ustanovenia §107 odsek 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Vo vzťahu k tejto námietke žalovaného súd uvádza, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia plyní jednak subjektívna dvojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, a objektívna trojročná premlčacia doba plynúca odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. desaťročná pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. V danom prípade však podľa názoru súdu objektívna premlčacia doba je desaťročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného súd považuje za úmyselné.

Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt dlhodobo poskytovať úvery a jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto ak žalovaný obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch tým, že ním predložená úverová zmluva

nemá zákonom stanovené náležitosti, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

Súd poukazuje na obdobný právny názor vyslovený v rozhodnutiach odvolacích súdov a to Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/293/2014, 2Co/9/2012, 3Co/89/2011, 5Co/134/2012, 7Co/84/2011, 12Co/16,17,18/2016, 17Co/50/2015, 18Co/282/2015, 20Co/295/2016, 21Co/72/2014, rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9Co/648/2013.

Pokiaľ sa jedná o subjektívnu premlčaciu dobu, súd je toho názoru že táto pri jednotlivých zmluvách začala plynúť dňom 29. 1. 2018 (pri úverovej zmluve č. XXXXXXXX zo dňa 28. 5. 2009, vo veci pod sp. zn. 5Csp/48/2018), dňom 13. 12. 2017 (pri úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 05. 03. 2010 vo veci pôvodne vedenej pod sp. zn. 6Csp/16/2018), dňom 13. 12. 2017 (pri úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.11.2009 vo veci pôvodne vedenej pod sp. zn. 10Csp/36/2018) a dňom 29. 1. 2018 (pri úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 31. 05. 2010 vo veci vedenej pôvodne pod sp. zn. 10 Csp/38/2018), t.j. dňom kedy došlo k prevzatíu zastúpenia jej právnym zástupcom, keďže súd má za to, že týmto dňom sa žalobkyňa dozvedela, že na strane žalovaného na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu tým, že plnila z úverových zmlúv aj nároky na ktoré v zmysle zákona žalovanému nárok nevznikol. Žaloby následne v jednotlivých veciach boli podané na súd dňa 27. 3. 2018, resp. dňa 4. 4. 2018 pri veci pôvodne vedenej pod sp. zn. 10Csp/38/2018. Teda všetky žaloby boli podané na súd počas plynutia subjektívnej premlčacej doby. Obdobne premlčanie posúdil napr. aj Okresný súd Svidník v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rozsudku sp.zn. 2C/79/2010-260 z 23.10.2013.

Súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že táto premlčacia doba pri jednotlivých zmluvách začala plynúť dňom uhradenia sumy nad rámec istiny. Ako súd vyššie uviedol, žalobkyňa v tom čase plnila žalovanému v dobrej viere že mu hradí nároky, ktoré si žalovaný nárokoval v zmysle zmluvných dojednaní, ktoré už v tom čase mali byť dojednané v súlade s platnou právnou úpravou. Žalobkyňa však žalovanému uhradila poplatky, na ktoré žalovanému nárok nevznikol, tak ako to súd uviedol v predchádzajúcich odsekoch a neznalosť žalobcu ako spotrebiteľa v čase plnenia, že plnil to čo nemal, nemôže byť posudzovaná v jeho neprospech. Aj zákonná formulácia plynutia premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia je koncipovaná tak, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť až odo dňa keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Pri samotných úhradách spotrebiteľ plní titulom uzatvorenej zmluvy a vzhľadom na obvyklé právne vedomie vôbec si nie je vedomý toho, že prijatím jeho platieb dochádza na strane dodávateľa k vzniku bezdôvodného obohatenia. Samozrejme nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nemôže byť uplatňovaný v neurčitom časovom intervale a práve danému účelu zodpovedná zákonná úprava stanovujúca objektívnu premlčaciu dobu.

Súd preto považoval vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného za nedôvodnú.

30. V súlade s vykonaným dokazovaním súd preto považoval nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 414 eur za preukázaný a dôvodný a preto v tejto časti žalobe vyhovel s tým, že vo výrokoch tohto rozsudku je toto bezdôvodné obohatenie rozpísané podľa jednotlivých zmlúv.

Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania a to preukázateľne druhým dňom nasledujúcim po doručení žaloby, keď žaloba bola žalovanému doručená dňa 16. 8. 2018, pričom doručenie žaloby súd považoval za kvalifikovanú výzvu na vrátenie sumy 414 eur. Súd preto žalobkyni odo dňa 17. 8. 2018 priznal nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 414 eur až do jej zaplatenia.

31. Okrem nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia si žalobca uplatnil aj nárok na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 12, resp. v čl. 13 pri zmluve o úvere č. 8312419 Všeobecných obchodných podmienok žalovaného.

Súd žalobám žalobkyne vyhovel aj v tejto časti, pretože citované zmluvné podmienky súd považoval za neprijateľné s poukazom na ustanovenie §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Súd poukazuje, že tieto Zmluvy, resp. Všeobecné podmienky sú typickými formulárovými zmluvami, ktoré uzatvoril dodávateľ so spotrebiteľom a teda jednoznačne sa jedná o zmluvy spotrebiteľské v zmysle príslušných ustanovení §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Citovanú zmluvnú podmienku súd považoval za neprijateľnú, pretože

súd má za to, že neboli individuálne dohodnuté a súčasne jednoznačne spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to na úkor žalobkyne ako spotrebiteľa.

Súd má však za to, že Všeobecné zmluvné podmienky nie sú aktom, ktoré by zaväzovali žalobkyňu s tým, že tieto nie sú ani podpísané (§ 40 ods. 1, 3 OZ; porov. 2Cdo 245/2010), navyše bez platnej inkorporačnej doložky (uvedená drobným písmom v dolnej časti zmluvy).

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Súd poukazuje na to, že celá zmluva o úvere, ako aj zmluvné dojednania, sú na žalovaným predpísaných a predpripravených formulároch - tlačivách, ktoré spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť, sú vopred pripravené, s drobnými písmenami a po dopísaní údajov, resp. konkrétnych čísiel sa podpisujú bez možnosti zmeny zmluvných dojednaní zo strany spotrebiteľa. Zmluvné dojednania s drobnými písmenkami pritom ani nie sú podpísané účastníkmi.

32. Ďalej zo zmluvy ani z VOP nevyplýva, za čo vlastne dlžník má platiť poplatok, preto absentuje požiadavka jeho určitosť. Spotrebiteľ tak platí za niečo, čo mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri spotrebiteľských úveroch je pritom nevyhnutné, aby dohodnutými poplatkami sa platilo za skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v KarliH.ruhe sp. zn. N. XXX/XXXX zo dňa 3.5.2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene... Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru Vrchný krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie“. Aj keď súd v tejto veci neprihliada na uvedené rozhodnutie ako na precedens záväzný v tejto veci, stotožňuje sa s touto argumentačnou líniou a s uvedenými dôvodmi. Tak vnútroštátne súdy Nemeckej spolkovej republiky, ako aj Slovenskej republiky, sú povinné (ako súdy členských štátov EÚ) aplikovať právo EÚ vrátane práva na ochranu spotrebiteľa. V tomto smere súd poukazuje na to, že uvedený záver si osvojil aj Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 18Co 109/2011.

Z obsahu úverových zmlúv je zrejmé, že ide o zmluvy formulárové, do ktorých sú pri ich uzatváraní dopisované údaje vrátane údajov o „odplate“. Výška „odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov“, ktorá je podľa tvrdení samotného žalovaného vo svojej podstate administratívnym poplatkom tvoreným nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy sa evidentne líši v jednotlivých prípadoch a súdu je známe z jeho činnosti, že sa mení v závislosti od výšky istiny úveru. Pri prejednávanych úverových zmluvách pri úvere 350 eur činil uvedený poplatok 96 eur. Poplatok, ktorý má pokryť náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere však nemôže byť ovplyvnený výškou úveru a to vedie k záveru o tom, že žalovaný sa týmto pomerne sofistikovaným spôsobom snažil opticky vyvolať dojem nižšej úrokovej sadzby, aj keď v skutočnosti tento administratívny poplatok odvíjajúci sa od výšky úveru vo svojej podstate predstavuje úrok. Poplatok 96 eur predstavuje 27,43% z úveru. Zmluvy pritom neobsahujú ani konečnú splatnosť úveru, len údaj o tom, že úver má byť splatený v dvoch mesačných splátkach, čo navodzuje dojem, že úver má byť splatný najneskôr do 3mesiacov. To znamená, že v skutočnosti ročná úroková sadzba by bola 4násobok 27,43%, t.j. 109,72%, čo by viac ako 16násobne

prevýšilo priemernú úrokovú sadzbu obdobných úverov v bankách, keďže podľa internetovej stránky NBS, v máji 2009 pri spotrebiteľskom úvere do 1 roka činila priemerná úroková sadzba 5,8565% ročne, v novembri 2009 vo výške 5,7913% ročne, v marci 2010 vo výške 6,10% ročne a v máji 2010 vo výške 6,57% ročne. Išlo by nepochybne o dohodu o úrokoch v rozpore s dobrými mravmi, čo by spôsobovalo jej neplatnosť zo zákona s poukazom na §39 a §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Spotrebiteľ by teda mal platiť administratívne poplatky za skutočne dodané plnenie, pričom predmet administratívneho poplatku musí byť určitý a v primeranej výške. Ak tieto atribúty nie sú splnené, spôsobuje to značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda ide o neprijateľné zmluvné podmienky.

33. Súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že žalobkyňa nemala naliehavý právny záujem na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky. Z ustanovenia §137 C.s.p. jednoznačne vyplýva záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb. V zmysle ustanovenia §298 ods. 1 C.s.p. môže súd v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka, používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zákonná konštrukcia ods. 2 citovaného ustanovenia ukladá iba povinnosť súdu uviesť vo výroku rozhodnutia znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v prípade, ak určil niektorú zo zmluvných podmienok k spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú alebo priznal akékoľvek plnenie uvedenej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Rovnaký názor v obdobnej veci vyslovil aj Krajský súd v Prešove v uznesení zo dňa 26. 10. 2017 sp. zn. 18Co/120/2017.

Súd konštatuje, že v danej veci žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení neprijateľných zmluvných podmienok. V danej veci bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu naliehavého právneho záujmu nespočíva na žalobkyňi, keďže tento vyplýva priamo zo zákona. Zo samotného ustanovenia §52 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľky na určenie neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníka tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok na ďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdnny dvor EÚ v rozhodnutí C-473/0 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľky má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ustanovenia §3 ods. 3 Zák. č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho Súdneho dvora a ochranou spotrebiteľa a to slabšej zmluvnej strany (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. 10. 2017 sp. zn. 18Co/120/2017).

34. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobkyňa bola v konaní úspešná, preto jej v plnom rozsahu patrí aj náhrada trov konania. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.